

CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 1a-539/2024
Central
1-21165642-03-1a-24102024
Proca

Judecătoria Orhei, sediul
Judecător: Mihail

DECIZIE În numele Legii

05 februarie 2026
Bălți

mun.

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența:

Președintele completului, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache și Ludmila Iarmaliuc
Grefier: Maria Baciuc

Cu participarea:

Procurorului: Valentina Gavdiuc
Avocaților: Liliana Bînzari și Alexandru

Savva

a judecat în ședință de judecată publică în ordine de apel apelul avocatului Boris Dariiev în interesele inculpatului Muravschie Ion și apelul suplimentar al avocatului Liliana Bînzari în interesele inculpatului Muravschie Ion declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27 aprilie 2023 în cauza penală privind condamnarea lui:

Muravschie Ion *****, studii superioare, supus serviciului militar, căsătorit, nu este angajat în câmpul muncii, pensionar, anterior nejudecat, domiciliat în sat. ***** , str. 31 august 35, raionul Orhei, cetățean al R. Moldova;

- în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal,-

Termenul de judecare a cauzei:

În instanța de fond: 09.11.2021 - 27.04.2023;

În instanța de apel: 24.10.2024 - 05.02.2026.

Procedura de citare legală executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă :

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Central din 27 aprilie 2023, **Muravschi Ion** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale, ceea ce constituie 30 000 (treizeci mii) lei.

În temeiul art. 2 alin.(1), (3) și (4) al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și art.107 din Codul penal, inculpatul Muravschi Ion fiind liberat de la executarea pedepsei penale sub formă de amendă aplicată prin prezenta sentință, în baza art.190 alin.(1) Cod penal.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond, *în fapt*, a constatat că, **Muravschi Ion**, la 23 decembrie 2017, aflându-se în satul ***** raionul Orhei, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și acționând cu intenție directă din interes material, prin inducere în eroare și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii actului juridic anulabil, folosindu-se de fondul atitudinii de afecțiune care a fost creat artificial prin eforturile sale și exploatând raporturile de încredere care au fost stabilite în timp, totodată manifestând un comportament viclean, a profitat de încrederea ce i s-a acordat, în rezultatul căruia a primit de la ***** suma de 90 000 (nouăzeci mii) lei, asigurându-l că o va transmite lui ***** , în contul stingerii datoriei formate în baza recipisei din 18 aprilie 2016, însă dorind să obțină un beneficiu financiar, nu și-a onorat promisiunea asumată, însușind suma de 90000 (nouăzeci mii) lei, sumă pe care a folosit-o potrivit voinței lui proprii, fapt prin care i-a cauzat părții vătămate ***** , o daună în proporții considerabile.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Muravschi Ion întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea*

acestui este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.

Solicitările apelantului:

Nefiind de acord cu sentința în cauză, avocatul Boris Dariiev în interesele inculpatului Muravschiei Ion în termen a contestat cu apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței Judecătorei Orhei, sediul Central din 27 aprilie 2023 și pronunțarea unei noi decizii de achitare, invocându-se ilegalitatea sentinței adoptate.

Ulterior, la data de 01.03.2025, prin intermediul poștei electronice, avocatului Liliana Bînzari în interesele inculpatului Muravschiei Ion a depus apel suplimentar, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței Judecătorei Orhei, sediul Central din 27 aprilie 2023 și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Muravschiei Ion să fie achitat pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului s-a invocat că pe o parte instanța de judecată face trimitere la prevederile art. 8 Cod penal și reține că cauza penală pornită împotriva lui Muravschiei Ion urmează a fi examinată în baza legii penale în vigoare la data comiterii faptei (pct.6.7 din sentință).

Pe altă parte instanța reține că la data comiterii faptei, la 23 decembrie 2017 se stabilește răspunderea penală pentru escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinat de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile (pct. 6.8 din sentință).

Contradictorialitatea constatărilor instanței de judecată este esențială, or (1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni nici supus unei pedepse penale, decît în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală. (2) Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sînt interzise (art.3 din CP).

În continuare, la pct. 6.9 din sentință, instanța de judecată reține că lui Muravschiei Ion îi este imputată comiterea infracțiunii în modalitatea normativă de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, însă, constată că *latura obiectivă* a acestei infracțiuni are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care este alcătuită din două acțiuni: a) acțiunea principală, care constă în sustragerea bunurilor altei persoane; b) acțiunea

sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, și anume: prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare; 2) urmările prejudiciabile sub formă de prejudiciu patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile (pct. 6.18 din sentință).

Drept urmare, pe o parte instanța de judecată stabilește că Muravschi Ion a săvârșit fapta de escrocherie în prezența unor elemente obiective (cele în redacția Legii nr.179/2008), însă ca elemente ale laturii obiective stabilește cele specifice componenței de infracțiune a art.190 alin.(1) Cod penal, în redacția Legii nr.247 din 29.07.2022.

Acesta fapt este ilegal și inadmisibil, or latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie în varianta de incriminare prin rechizitoriu este diferită de cea constată de instanța de judecată (pct.6.18 din sentință). La fel, acțiunile adiacente a infracțiunii art. 190 Cod 9 penal prevăzute în redacția Legii 179/2008 sunt diferite de acțiunile adiacente prevăzute în redacția Legii nr.247 din 29.07.2022.

Prin urmare, se conchide că instanța fără să indice în mod expres și argumentat, a constatat săvârșirea faptei de infracțiune conform elementelor obiective ale art.190 Cod penal în redacția Legii 179/2008, însă a constatat latura obiectivă a componenței de infracțiune a art. 190 Cod penal în redacția Legii nr.247 din 29.07.2022, ceea ce este inadmisibil. Or, efectul legii în timp este ghidat de principiul acțiunii legii, potrivit căruia legea penală se aplică tuturor faptelor în timpul în care se află în vigoare, are eficiență deplină și continuă din momentul intrării în vigoare și până la abrogarea ei. Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite înainte de intrarea ei în vigoare, adică nu are efect retroactiv. Ea dispune numai pentru prezent, viitor și nu are efecte juridice pentru trecut, deoarece principala valoare a ordinii de drept constă în posibilitatea oferită fiecăruia de a-și conforma comportamentul regulilor dinainte stabilite (Decizia Curții de Apel Chișinău nr. nr.1a-1018/19 din 20.09.2021 menținută prin Decizia Curții Supreme de Justiție nr.1ra-347/2022 din 25.05.2022).

În subsidiar, se relevă că instanța a apreciat eronat declarațiile părții vătămate *****. Or, din conținutul acestora nu se întrevide nicio acțiune de inducere în eroare a sa din partea lui Muravschi Ion.

Astfel, dacă e să analizăm acțiunile ce au precedat semnarea contractului de vânzare-cumpărare a terenurilor nr.5043 din 20 aprilie 2017 (f.d. 19-21, vol. I), precum și contractului de vânzare-cumpărare a terenurilor nr.5036 din 20 aprilie 2017 (f.d. 22-23, vol. I), care, deși e semnat de Muravschi Ion și *****, într-un fel sau altul s-a negociat anume de Muravschi Ion și *****, nu se constată existența acțiunilor de inducere în eroare asupra naturii acestor acte juridice (deși ele nu constituie elemente obiective a componenței de infracțiune de care e acuzat Muravschi Ion). Or, ambilor le-au fost clare condițiile de încheiere a acestor acte juridice, care de altfel, le-au realizat până la urmă, familia lui ***** intrând în

proprietatea terenurilor cumpărate de la Muravschii Ion prin aceste contracte. Aceste acte juridice nu au fost anulate și nu s-a invocat niciun temei în acest sens.

Deși în actul de învinuire Muravschii Ion este acuzat c-ar fi uzat de „...atitudine de afecțiune...” , „...a exploatat raporturile de încredere, care au fost stabilite în timp..”, de fapt s-a constatat că după ce ***** a cumpărat terenurile de la Muravschii Ion, au apărut relații tensionante între ei. Or, ***** venise cu propunerea către Muravschii Ion să rupă contractele și că acesta să-i restituie banii primiți pentru vânzarea acestor terenuri, precum și investiția în acest teren în cuantum de 40.000 lei. Apoi însuși Muravschii Ion a fost cel care i-a spus lui ***** să rupă contractele de vânzare-cumpărare a terenurilor și în schimb, el îi va restitui banii primiți pentru aceste terenuri. Iar discuțiile în acest sens au pornit de la aceea că după ce ***** cu ***** au încheiat contractul de vânzare-cumpărare a terenurilor nr.5043 din 20 aprilie 2017 (f.d. 19-21, vol. I), și contractul de vânzare-cumpărare a terenurilor nr.5036 din 20 aprilie 2017 (f.d. 22-23, vol. 1), a constatat că anterior terenurile procurate fusese date în arendă Cooperativei de Producție Sămănanca și nu le-a putut valorifica imediat ce le-a cumpărat.

Deci, după luna aprilie 2016 pînă în toamna anului 2017, între Muravschii Ion și ***** s-au purtat discuții de așa natură și nu despre primirea de către Muravschii Ion de la ***** a datoriei în mărime integrală pe care ***** o purta față de ***** în baza recipisei din 18 aprilie 2016.

Această afirmație coroborează cu faptul că după ce ***** i-a acordat lui ***** împrumutul în sumă de 100.000 lei conform recipisei din 18 aprilie 2016, ***** urma să-i achite lunar lui Muravschii Ion doar suma de 1500 lei, ceea ce constituia dobânda anuală în mărime de 18% din suma împrumutului acordat. Acest fapt a fost confirmat de către ***** , de către ***** , ***** , ***** .

La fel, instanța de judecată a ignorat și alte declarații destul de clare date de ***** când a spus că el într-adevăr a refuzat să-i achite lui ***** suma de 1500 lei lunar cu titlu de dobândă din suma totală de 100.000 lei primită cu titlu de împrumut de la acesta prin recipisa din 18 aprilie 2016.

Totodată, instanța de judecată nu a dat o apreciere corectă declarațiilor lui ***** în sensul că pentru toate terenurile cumpărate de la Muravschii Ion prin contractul de vânzare-cumpărare a terenurilor nr.5043 din 20 aprilie 2017 (f.d. 19-21, vol. I), precum și prin contractul de vânzare-cumpărare a terenurilor nr.5036 din 20 aprilie 2017 (f.d. 22-23, vol. I) a achitat suma totală de 180.000 lei, sumă pe care au convenit-o împreună cu Muravschii Ion. De altfel, Muravschii Ion nu a negat acest fapt, dimpotrivă a confirmat.

În același timp, deși potrivit contractului vânzare-cumpărare a terenurilor nr.5043 din 20 aprilie 2017 (f.d. 19-21, vol. I) prețul total de vânzare-cumpărare a terenurilor (pct. 3 al contractului) a constituit suma totală de 21.311 lei, iar potrivit contractului de vânzare-cumpărare a terenurilor nr.5036 din 20 aprilie 2017 (f.d.

22-23, vol. I) (pct. 3 al contractului) suma totală a constituit 6078 lei, iar în total pentru ambele contracte suma totală de 27.389 lei, ***** i-a achitat suma de 180.000 lei, sumă, care nu era reflectată în conținutul acestor contracte.

Drept urmare, atunci când a apărut conflictul între ***** cu Muravschii Ion, ***** îi cerea lui Muravschii Ion să rupă contractele, plus să-i restituie suma de 40.000 lei investită în aceste terenuri, el încerca să obțină de la Muravschii Ion recipisă anume în acest sens. Și anume, în sensul că Muravschii Ion a primit de la ***** , anume ***** și Nu ***** , or ea a fost parte la acele contracte, suma de 180.000 lei și nu doar suma de 27.389 lei, care era indicată în aceste contracte.

Astfel, consideră că instanța în mod neîntemeiat instanța de judecată nu a luat în considerare la justa lor valoare declarațiile lui Muravschii Ion că atunci când ***** a venit la el acasă și-i cerea recipisă, era vorba despre suma de 180.000 lei primită de acesta pentru terenurile vândute prin contractul de vânzare-cumpărare a terenurilor nr.5043 din 20 aprilie 2017 (f.d. 19-21, vol. I) și prin contractul de vânzare-cumpărare a terenurilor nr.5036 din 20 aprilie 2017 (f.d. 22-23, vol. I).

Mai mult ca atât, Muravschii Ion cu ***** și nici cu ***** niciodată nu au purtat discuții despre restituirea întregului corp al împrumutului pe care ***** cu ***** îl aveau față de ***** , mai ales că el nu voia să îi achite acestuia nici dobânda lunară, tocmai din cauza că, în general, pornise cu Muravschii Ion discuțiile despre ruperea contractelor de vânzare-cumpărare.

La fel, instanța de judecată nu a elucidat și nu a dat apreciere declarației date de către ***** , care a comunicat că peste jumătate de an (calculat din momentul acordării împrumutului, care avusese loc la 18 aprilie 2016), la mijlocul lunii noiembrie 2016, venise acasă. A înțeles că *****nu a achitat dobânda de întârziere decât pentru o lună, refuzând să achite restul dobânzilor, precum și nu dorește restituirea împrumutului primit prin recipisa din 18 aprilie 2016, a mers împreună cu Muravschii Ion la domiciliul lui ***** . Acolo au discutat cu ***** , care i-a cerut termen de încă o lună, în care va primi bani de la fiul ei, apoi îi va restitui împrumutul.

În așa fel, ***** cu ***** au decis să efectueze acea înregistrare audio în care să obțină o confirmare a discuției cu Muravschii Ion despre banii primiți de el în contul vânzării terenurilor prin contractul de vânzare-cumpărare a terenurilor nr.5043 din 20 aprilie 2017 (f.d. 19-21, vol. I) și prin contractul de vânzare-cumpărare a terenurilor nr.5036 din 20 aprilie 2017 (f.d. 22-23, vol. I), dar să-i dea un cu totul alt sens. Or, ***** cu ***** în așa fel au urmărit scopul eschivării lor de la onorarea obligațiilor de restituire a împrumutului primit de la *****prin recipisa din 18 aprilie 2016.

Concomitent, se indică că declarațiile celorlalți martori ***** , ***** , ***** ***** , ***** sunt nepertinente, or niciunul din ei nu cunoștea situația reală, toți au auzit doar frânturi, dar cel mai important, în sensul pe care ***** voia ca lumea să

le audă, însă esența disputei dintre Muravschi Ion și ***** era că ***** dorea rezilierea contractelor de vânzare-cumpărare a terenurilor, însă nu avea confirmarea că a achitat pentru ele suma de 180.000 lei și nu doar suma de 27.389 lei, care este reflectată în contractele de vânzare-cumpărare.

În concluzie se insistă că ***** este cel care a indus în eroare organul de drept, instanța de judecată și care a urmărit scopul nerestituirii datoriei sale față de *****. Iar atunci când aceasta nu i-a reușit, a folosit în scopul său prin metodele descrise, organul de drept și instanța de judecată.

Acte de procedură:

Conform fișei de repartizare a dosarului din 17.05.2023 cauza respectivă a fost repartizată în mod aleatoriu, spre examinare completului penal al Curții de Apel Chișinău.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2024, ținând cont de Legea nr.135 din 13 iunie 2024, și-a declinat competența de la examinarea prezentei cauze în favoarea Curții de Apel Bălți (Nord).

Conform fișei de repartizare a dosarului din 24.10.2024 cauza respectivă a fost repartizată în mod aleatoriu judecătorului raportor Oleg Moraru, în complet cu judecătorii: Ghenadie Liulca (președintele ședinței) și Viorel Pușcaș.

Prin încheierea președintelui Curții de Apel Nord din 31.12.2024 în legătură cu acceptarea cererilor de demisie a judecătorilor Oleg Moraru și Viorel Pușcaș s-a dispus redistribuirea cauzei respective prin intermediul PIGD cu respectarea principiului distribuirii aleatorii unui alt complet de judecată din cadrul Colegiului penal al Curții de Apel Nord sau judecătorilor suplineați.

Astfel, conform fișei de repartizare repetată a dosarelor din 14.01.2025 cauza respectivă a fost redistribuită în mod aleatoriu judecătorului raportor Aurelia Andronache, în componența completului Ghenadie Liulca (președinte) și Ludmila Iarmaliuc (judecător).

Argumentele părților:

În ședința instanței de apel, avocatului Liliana Bînzari în interesele inculpatului Muravschi Ion, a pledat pentru admiterea apelului inițial și cel suplimentar, din motivele de fapt și de drept, cu casarea integrală a sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27 aprilie 2023 și pronunțarea unei noi decizi de achitare a lui Muravschi Ion.

Inculpatul Muravschi Ion fiind legal citat, în ședință de judecată nu s-a prezentat, însă prin cererea din 21.03.2025 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

În ședința instanței de apel, acuzatorul de stat în persoana procurorului Valentina Gavdiuc, a pledat pentru respingerea apelului ca fiind nefondat, iar apelul suplimentar urmează a fi respins ca fiind depus peste termen.

În fața instanței de apel avocatul Alexandru Savva acționând în interesele părții vătămate *****, a invocat că apelul suplimentar a fost depus peste termen,

fără a fi solicitată repunerea în termen, iar apelul inițial urmează a fi respins ca fiind nefondat, menționând că vinovăția lui Muravschii Ion a fost integral confirmată prin probele acumulate.

Partea vătămată *****, fiind legal citată în ședință de judecată nu s-a prezentat, însă prin cererea din 17.07.2025 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Colegiul penal ținând cont de dispozițiile art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală, a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului și a părții vătămate.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelurilor declarate, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge apelul suplimentar al avocatului Liliana Bînzari în interesele inculpatului Muravschii Ion ca fiind depus peste termen, și de a admite apelul avocatului Boris Dariev în interesele inculpatului Muravschii Ion, din alte motive decât cele invocate, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a sentinței în latura pedepsei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din cele ce urmează:

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art.414 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Cu titlu preliminar, Colegiul penal statuează că, potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 402.

Instanța de apel reține că, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

În acest sens se remarcă că, potrivit art. 402 alin. (5) Cod de procedură penală, dacă inculpatul declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, noul apărător, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copieii apelului declarat, poate declara apel suplimentar pentru inculpat, în care poate invoca motive adăugătoare de apel.

La caz Colegiul penal a reținut că, sentința de condamnare în privința inculpatului Muravschi Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal a fost pronunțată integral la data de 27 aprilie 2023.

Din materialele cauzei se constată cu certitudine că, pe parcursul examinării cauzei penale în fond inculpatul a fost asistat de către avocatul Boris Dariev, în temeiul contractului de asistență juridică nr. 131 din 05.11.2020, care a contestat cu apel sentința primei instanțe.

Ulterior parvenirii cauzei penale pe rolul instanței de apel, la data de 07.02.2025 inculpatul Muravschi Ion a încheiat contractul de asistență juridică nr. 5 cu avocatul Liliana Bînzari, fapt ce se deduce cu certitudine din mandatul avocațional anexat la materialele cauzei.

Implicit, Colegiul penal relevă că la data de 01.03.2025 avocatul Liliana Bînzari în interesele inculpatului Muravschi Ion a depus apel suplimentar împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27 aprilie 2023, fără a solicita repunerea în termenul de atac.

În speță, Colegiul penal notează că, termenul de declarare a apelului suplimentar pentru avocatul Liliana Bînzari a ***început a curge din data de 08.02.2025 și s-a împlinit la data de 24.02.2025 inclusiv***, pe când apelul suplimentar a fost expediat în adresa instanței de apel, ***prin intermediul poștei electronice la 01.03.2025***, cu omiterea termenului prevăzut la art. 402 alin. (5) Cod procedură penală.

Mai mult ca atât, Colegiul reține că apelantul nu a solicitat repunerea în termen a apelului în conformitate cu prevederile art.403 Cod de procedură penală și nici nu a explicat instanței motivele omiterii acestui termen, iar instanța nu este în drept din oficiu de a restabili termenul de atac. Or, avocatul Liliana Bînzari, fiind conștientă că a încheiat contract de asistență juridică cu inculpatul Muravschi Ion, urma să depună toată diligența în vederea realizării drepturilor inculpatului de acces la justiție, or, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură, avocatul este persoana calificată și abilitată, care conform legii trebuie să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi, acțiuni însă omise că către acesta.

Deci, în contextul celor statuate instanța de apel amintește că, termenul de apel este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege,

acesta fiind absolut și avînd un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

În aceeași ordine de idei, art. 230 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală prevede că, termene în procesul penal sînt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acțiuni procesuale conform prevederilor prezentului cod. În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, raportate la explicațiile din pct. 6.5 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel”, cu modificările și completările ulterioare, se specifică că la calcularea termenului de apel se aplică sistemul de unități libere (zile libere) cu posibilitatea prelungirii termenului până la prima zi lucrătoare, dacă acesta urmează să se sfârșească într-o zi nelucrătoare. Totodată, la calcularea termenului de apel, nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Respectiv, potrivit formalismului legii procesual-penale, avînd caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene peremptorii, se impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Subsidiar Colegiul penal reiterează că, prin admiterea unui apel tardiv și poziționarea uneia dintre părțile procesului penal pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

În cele din urmă se notează că, aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor și a securității raporturilor juridice, în general, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale în fața unei instanțe (*a se vedea în acest sens, Varnima Corporation International S.A. contra Greciei, nr.48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur contra Franței, nr.63879/00, §32, 3 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr.32576/96, §32 CEDO 2002-VIII*).

Așadar, raportând materialele cauzei la textele de procedură penală indicate mai sus și statuările din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, Colegiul penal reține că, în speța discutată termenul de declarare a

apelului suplimentar a fost omis de către avocatul Liliana Bînzari, din circumstanțe care sunt imputabile acesteia, și nicidecum instanței de judecată.

Prin urmare se conchide că, apelul suplimentar declarat de avocatul Liliana Bînzari în interesele inculpatului Muravschiei Ion împotriva sentinței Judecătorei Orhei, sediul Central din 27 aprilie 2023 nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv, și careva motive întemeiate ce au determinat omiterea termenului de atac nu se constată, iar repunerea recursului suplimentar al apărătorului inculpatului în termen în prezenta speță ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârii judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO (*hotărârea Ghirea versus Republica Moldova*) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice, cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 CEDO.

În același timp Colegiul penal notează că, soluția de respingere a apelului ca depus peste termen sau ca inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge apelul suplimentar declarat de avocatului Liliana Bînzari în interesele inculpatului Muravschiei Ion împotriva sentinței Judecătorei Orhei, sediul Central din 27 aprilie 2023, ca fiind depus peste termen.

Cu titlu de terțio, în limitele apelului declarat de avocatul Boris Dariiev în interesele inculpatului Muravschiei Ion, Colegiul penal reține că potrivit art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Prin prisma art. 409 Cod de procedură penală, instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces. **(2)** În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

În acest sens, Colegiul penal statuează că apelul reprezintă o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta

reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Cu titlu secund, Colegiul penal evidențiază că cauza penală de învinuire a lui Muravschi Ion în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal a fost examinată în procedură generală, din motiv că inculpații nu și-au recunoscut vina și au pledat pentru emiterea unei sentințe de achitare.

Notabil este și faptul că deși inculpatul Muravschi Ion pe parcursul cercetării judecătorești a negat cu vehemență comiterea infracțiunii incriminate, iar în cadrul dezbaterilor judiciare a militat pentru adoptarea unei sentințe de achitare, pînă la pronunțarea sentinței, la 25.04.2023, acesta a depus în adresa instanței o cerere prin care a solicitat aplicarea în privința sa a prevederilor Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu încetarea procesului penal, invocând *inter alia* că se căiește sincer de cele comise (f.d. 111, vol. II).

Ulterior pronunțării sentinței de condamnare, avocatul Boris Dariiev, acționând în interesele inculpatului Muravschi Ion, a pledat pentru adoptarea unei decizii de achitare, fapt ce indică asupra caracterului dualist și contradictoriu al poziției de apărare.

În acest context, Colegiul penal notează că principala problemă pusă în discuție pe orice cauză penală se rezumă la vinovăția persoanei trimisă în judecată în raport cu faptele pentru care aceasta este acuzată prin rechizitoriu.

Astfel, în speță, problema vinovăției este determinată de existența sau inexistența în acțiunile inculpatului Muravschi Ion a semnelor calificative a infracțiunii prevăzute art. 190 alin. (1) Cod penal, așa cum au fost incriminate prin rechizitoriu.

Tot la acest capitol, Colegiul penal relevă faptul că încadrarea juridică a faptei are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecății determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia. Mecanismul de încadrare juridică a faptei presupune implicit stabilirea textului din legea penală, care prevede și sancționează fapta socialmente periculoasă ce face obiectul cauzei penale.

Prin sintagma de „*încadrare juridică a acțiunilor inculpatului*” se are în vedere determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală, după cum se menționează expres și în art. 113 Cod penal.

Componența de infracțiune constituie un tot întreg, format din patru semne corespunzătoare celor patru elemente ale componenței de infracțiune – obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Semnul componenței de infracțiune reprezintă o însușire, o proprietate generală a componenței de infracțiune, de ordin obiectiv sau subiectiv, prezentă în cadrul fiecărei infracțiuni de o anumită categorie ce are importanță juridică la calificarea faptei drept o infracțiune concretă.

Subsecvent Colegiul statuează că, la soluționarea fondului cauzei, prima instanță urmează să se ghideze de limitele prescrise de art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind obligată să cerceteze minuțios probatoriul administrat numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate acesteia în rechizitoriu.

Generalizând, Colegiul penal conchide că, descrierea faptei în actul de învinuire și încadrarea juridică a acesteia joacă un rol crucial în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană. Or, obiectul cercetării instanței de judecată îl constituie nemijlocit actul de sesizare a acesteia, unde este descrisă amănunțit învinuirea coroborată cu probatoriul administrat întru dovedirea acesteia, instanța urmând a cerceta probele și a se expune dacă vinovăția persoanei diferite justiției a fost demonstrată în sensul descris în rechizitoriu.

Din atare considerente, baza factologică descrisă în rechizitoriu și încadrarea acesteia într-o normă penală concretă urmează a fi minuțios analizată de instanțele de fond, pentru a se putea afirma că echitatea procesului a fost respectată.

Ca urmare a celor relatate supra, Colegiul penal efectuând o sinteză a cadrului normativ și a practicii unitare a Curții Supreme de Justiție pe această categorii de infracțiuni, constată *dincolo de orice dubiu rezonabil* că acțiunile inculpatului Muravschiei Ion atât de organul de urmărire penală, precum și de instanța inferioară corect au fost încadrate în baza prevederilor art. 190 alin. (1) Cod penal, cu semnele calificative: *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.*

În fortificarea soluției date, Colegiul penal evidențiază că *inculpatul Muravschi Ion fiind audiat în instanța de fond* nu și-a recunoscut vina, menționând că la începutul lunii aprilie 2016, s-a întâlnit cu *****, care s-a întors de peste hotare de la lucru. La întrebarea acestuia cum de pus niște bani la procente, i-a comunicat că este periculos. Însă, i-a zis că, o persoană vrea să procure de la el pământ și are nevoie de 100 000 lei, și este gata să ia bani sub 18 % anual. A vorbit cu ***** despre acest lucru și acesta a căzut de acord să i-a de la ***** banii la procente. Ulterior, împreună cu ***** au plecat la Sîrbu Andrei să-i ducă banii. Acasă la *****, era și soția acestuia Zinaida care în bucătărie a scris recipisă pe faptul că ***** i-a împrumutat acești bani lui ***** cu 18 % anual. ***** a semnat recipisa, și respectiv, au semnat recipisa și peroanele prezente: el, *****, ***** și *****. ***** a scos acești bani dintr-o geantă și i-a dat lui *****, care le-a numărat, în total fiind 100 000 lei. Suma dată de bani ***** le-a pus înapoi în geantă. În timp ce stăteau la masă, ***** le-a comunicat că, poate să reîntoarcă acest împrumut mai repede de 6 luni de zile. Deoarece ***** trebuia să plece peste hotare i-a spus să primească de la ***** atât procentele cât și acești bani. Toto atunci, ***** i-a dat lui ***** suma de 1 500 lei pentru o lună. Ulterior, s-a întâlnit cu ***** și i-a comunicat că trebuie să achite și pentru restul lunilor, la care acesta a fost de acord. În a 3-a lună când i-a zis că trebuie să de-a procente, ***** a refuzat să întoarcă procente și bani. Peste ceva timp a venit ***** de peste hotare, căruia i-a comunicat despre refuzul lui ***** să întoarcă bani și procente. Ambii au plecat la ***** . Însă, ultimul nu era acasă, iar soția acestuia a zis peste o lună o să întoarcă bani. ***** a preîntâmpinat-o pe ***** că în cazul în care nu v-a întoarce bani îi va da în judecată. Ca urmare, ***** s-a adresat în judecată pentru ai fi întorși banii. În anul 2016, la sfârșit de an, la prima judecată, ***** a spus că i-a transmis lui (Muravschi Ion) suma de 90 000 lei. La a doua judecată a fost chemat și el ca martor, unde a comunicat că a primit de la ***** doar suma de 1 500 lei, procente pe prima lună de împrumut. La data de 23.12.2017, a depus la banca „Fincombank” suma de 90 000 lei după vânzarea unui automobil de model „Gaz 201”, vândut cu suma de 4000 euro, cetățeanului Iliescu Victor din raionul Ialoveni și i-a vândut și piese de schimb în sumă de 10.000 lei. Banii pe care i-a luat de pe mașină de la finele anului 2014 i-a pus în bancă la data de 23.12.2017. La sfârșitul lunii decembrie 2017, ***** l-a telefonat și i-a spus că el i-a împrumutat careva bani, și anume, suma de 90 000 lei. După aceasta a fost chemat la Procuratura PCCOCS, la care l-a audiat procurorul Grama și i-a relatat toate cele întâmplate, unde a dat și explicații. Discuția audio prezentată de către *****, unde i s-a solicitat o recipisă la poartă la el, nu o recunoaște. Pe martorul ***** nu o cunoaște. Nu a primit așa asumă de bani de la partea vătămată. ***** a depus plângere în privința lui cu scop de a nu mai reîntoarce datoria lui ***** . ***** a

știut despre acești bani că îi are din 2014, și nepoții lui ***** cunoșteau despre acest lucru. Bani care i-a dat ***** pentru terenurile vândute, la fel i-a pus la bancă. În perioada anilor 2014-2017 nu a lucrat oficial, dar se întreținea de pe venitul luat din arenda terenurilor pe care le dădea. În perioada anilor 2014-2017 a avut cumpărături mai mari, și anume, un automobil de model „Toyota”, dar exact când și cum a procurat nu mai ține minte. La data când a fost înregistrat audio de ***** , aceasta a venit la el acasă și a scos din geantă un aparat care înregistrează. Zinaida i-a zis că i-a dat suma de 100 000 lei. Discuția a avut loc, dar glasul din discuție nu este al lui. ***** într-adevăr a fost la el la poartă după careva bani, însă venise să-i scrie o recipisă că a primit 100 000 lei, banii care i-a primit pe pământ. Între timp hămăia câinele și nu se auzea clar ce voia de la el. După care, el s-a dus în curtea casei și și-a continuat lucrul ce îl avea. Când a fost ***** la el, a crezut că merge discuția despre banii de pe teren. Despre judecata lui Pantea și Știrbu, el nu are nimic. Declară că, nu este glasul lui în înregistrarea audio care este la materialele cauzei. Într-adevăr a vorbit cu ***** , a fost, dar el a înțeles 100 000 lei.

Astfel, în pofida faptului că Muravschi Ion nu și-a recunoscut vina, Colegiul penal constată că vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate, a fost dovedită *dincolo de orice dubiu rezonabil*, prin totalitatea probelor cercetate în ședința de judecată de către instanța de fond și verificate prin citire în instanța de apel, și anume:

- **declarațiile părții vătămate *******, care fiind audiat în instanța de fond, a relatat că pe inculpatul Muravschi Ion îl cunoaște, sunt consăteni, la moment fiind în relații ostile, dar anterior au fost foarte buni prieteni. În luna martie 2016, Muravschi Ion, i-a comunicat că vrea să vândă 6 hectare în extravilanul satului Sămănanca, și i-a propus să-i vinde acestea terenuri. Muravschi Ion i-a propus să cumpere 6 hectare de pământ la un preț total de 130.000 lei, adică 300 lei pentru un hectar. El i-a spus că nu are toată suma și a luat împrumut de 100 000 lei din banca „Finanțare Rurală”, cu scopul de a procura aceste hectare de teren, și în luna martie 2016 i-a dat lui Muravschi Ion i-a dat 80 000 lei. Restul banilor de 20 000 i-a cheltuit pentru oformarea documentelor. A mai menționat că, Muravschi Ion a venit la el cu documentele de la cadastru, și i-a propus să încheie această tranzacție. I-a comunicat atunci, că ulterior restul sumei îi va da treptat când va avea. Astfel, înainte de a perfecta actele, a venit Muravschi Ion cu ***** cu scopul ca ultimul să-i împrumute 100 000 lei. Acești bani urma să-i restituie lui ***** . La ei au apărut neînțelegeri, din motiv că nu era vorba despre împrumut de la ***** . Însă, au ajuns la un comun acord. A concretizat că, până la semnarea contractelor, la el în casă erau: el cu soția ***** , Muravschi Ion și ***** . La el în casă a fost scrisă recipisa pe suma de 100.000 lei, potrivit căreia el a împrumutat de la ***** această suma de bani. A doua zi s-au dus și au

încheiat contract de vânzare-cumpărare cu Muravschi Ion privind 6 hectare de pământ. Apoi, i s-a comunicat că, din motiv că *****pleacă peste hotare procente și datoria urmează să le transmită lui Muravschi Ion. În fiecare lună ieșea 15% dobândă. În primăvara anului 2017, după ce a prelucrat pământul Muravschi Ion a venit la el, solicitând să-i întoarcă terenurile procurate. La ce el a răspuns că îi va întoarce pământul după ce Muravschi Ion îi va achita cheltuielile pentru prelucrare, și anume suma de 40.000 lei. La data de 23.12.20217, împreună cu soția și ***** au plecat la Muravschi Ion acasă. Soția și ***** au rămas în mașină, iar el a ieșit și i-a transmis acești bani lui Muravschi Ion. Însă, acesta a refuzat să scrie o recipisă, zicând că va scrie recipisă când va fi întoarsă toata suma de bani – 100.000 lei. În luna ianuarie 2018, când *****s-a întors acasă, deja era invitat în fața instanței de judecată. Muravschi Ion pe bază de procură îi reprezenta interesele lui *****și solicita să îi întoarcă datoriile. După aceste ședințe de judecată, îl întreba pe Muravschi Ion ce-i cu pretențiile lui față de el, dar el a negat faptul că el i-a dat suma de 90 000 lei. Discuția a fost înregistrată pe un reportofon. Totodată, soția sa a mers la Muravschi Ion, care în discuție a recunoscut și a spus că acei 90 000 lei ia pus în bancă. Înregistrarea audio a prezentat-o la toate instanțele. Muravschi Ion a amăgit mulți oameni, nu doar pe el. Cu *****nu a avut niciodată ocazia să vorbească, din motiv că este plecat peste hotare. O singură dată l-a văzut pe *****cu inculpatul, și acesta i-a spus ca să-i întoarcă acești bani lui Muravschi Ion și nu lui. Soția sa cu Bolduratu poate să confirme că i-a dat acești bani lui Muravschi Ion. Această sumă de 90 000 lei este o sumă mare pentru el. El cred că acești bani nu au fost puși de către Muravschi Ion la bancă. (f.d.6 6, vol. II);

- **declarațiile martorului *******, care în instanța de fond a relatat, că pe Muravschi Ion îl cunoaște, din conversațiile soțului, care deseori îi povestea de el, fiind și consăteni. Partea vătămată ***** îi este soț. Muravschi Ion le-a comunicat că se simte rău și le-a propus să procure terenurile sale. Acceptând propunerea acestuia, primăvară, soțul ei a luat un credit de la asociația rurală în mărime de 100 000 lei, iar restul banilor urmau ai fi achitați lui Muravschi Ion în tranșe. Pe data de 18.04.2016, ***** , soția acestuia și Muravschi Ion au venit la ei, cu propunerea de a-i ajuta, să se împrumute cu bani cu procente, în vederea procurării acestui teren. Ea din start era împotriva și i-a comunicat soțului să respingă această propunere. Într-un final, după multe discuții au ajuns la această decizie, ca să ia suma de 100 000 lei de la ***** . Muravschi Ion la acea dată i-a arătat această sumă de bani dintr-o gentuță ce o avea cu el. Între Muravschi Ion și *****a fost o înțelegere ca ei să întoarcă acești bani prin Muravschi Ion, din motiv că *****era plecat peste hotarele țării. La data de 20.04.2016, la notarul Iulia Lencuță, au făcut vânzarea-cumpărare terenului respectiv. În toamna aceluiași an, soțul i-a propus lui Muravschi să întoarcă 40 000 lei, la care ultimul a refuzat. La data de 23.11.2017,

ea împreună cu soțul ***** și Natalia au plecat la poarta lui Muravschii Ion și au întors suma de 90 000 lei. Acești bani erau împărțiți în 4 cutii a câte 200 lei și una a câte o sută. La care acesta a refuzat să scrie recipisă cu pretextul că trebuie să întorcă toată suma. După care, peste o lună, le-a venit citație de chemare în judecată de la *****de a întoarce acești bani. Din care motiv au constatat că Muravschii nu a dat lui ***** bani în sumă de 90.000 lei. Soțul, *****, a cerut lui Muravschii Ion să le de-a în scris confirmare că i-a transmis această sumă, însă el a refuzat. În altă zi, a fost nevoită să efectueze o înscris audio, că să aibă dovadă că a transmis acești bani. Astfel, în discuția dată Muravschii Ion a confirmat că acești bani sunt la bancă și că avocatul a zis să nu le de-a nimic. De nenumărate ori, prin sat, se întâlnea soțul cu Muravschii Ion, și îi reproșa că i-a dat banii, dar în scris nu are nimic dovezi. Înțelegerea a fost că trebuia să achite lunar câte 1500 lei. La sfârșitul verii anului 2017, venise la poartă la ei, Muravschii Ion cu *****și se revoltau asupra lor cu acești bani, dar ea le comunicase că le dă acești bani în toamnă, când strâng roada. Respectiv, în toamnă au dat suma de 90 000 lei. La data de 23.12.2017 era cu ***** și s-a văzut cum a transmis acești bani. După ce venise citația la judecată, a hotărât să se ducă la poarta lui Muravschii Ion să efectueze prezenta înregistrare, deoarece vedea că lucrurile nu merg spre bine. Înregistrarea a fost efectuată cu un aparat. La aceea dată Muravschii Ion a comunicat clar că, bani sunt în bancă. La data de 23.12.2017 a văzut fizic cum se transmite suma de 90 000 lei în fața mașinii, la poarta lui Muravschii Ion. Banii nu au fost numărați de către Muravschii Ion la acea dată când i-au transmis. Discuția din aceea dată dintre Muravschii Ion și *****, nu a auzit-o, dar ulterior ***** i-a comunicat că nu vrea să scrie că i-a transmis această sumă (f.d. 68, vol. II);

- **declarațiile martorului *******, care fiind audiat în instanța de fond a declarat că, pe inculpatul Muravschii Ion și partea vătămată ***** îi cunoaște, fiind consăteni, menționând că în toamna anului 2018, stătea pe marginea drumului de lângă cetatea satului ***** și vindea poamă. La un moment dat, s-a apropiat de el Muravschii Ion și la fața locului se afla și *****. ***** a sărit nervos către Muravschii Ion cu ceartă, precum că i-a dat careva sume de bani la care Muravschii Ion, a spus că ce folos că i-a dat că nu are „foi” să demonstreze. După care ei au plecat fiecare pe drumul său. Discuția dintre Muravschii Ion și ***** a durat câteva minute. Muravschii Ion venise la el în calitate de cumpărător, pentru care vindea poamă. ***** i-a comunicat ulterior că i-a dat lui Muravschii Ion careva bani, iar acesta nu recunoaște că, i-a transmis acești bani lui. Pe *****nu-l cunoaște cine este (f.d.71, vol. II);

- **declarațiile martorului *******, care a relatat instanței că cu Muravschii Ion și ***** sunt consăteni, menționând că în toamna anului 2018, fiind în centrul satului, unde lucrează, a auzit cum Știrbu l-a întrebat pe Muravschii când are de gând să-i întorcă datoria de bani, la ce Muravschii i-a spus că nu ai ce-mi dovedi

deoarece nu ai nici o foaie la mână. Știrbu s-a enervat și s-a schimbat la față, ea a intervenit și i-a zis lui Știrbu să se liniștească. Discuția dintre Știrbu și Muravschii a durat în jur de 10 minute, în preajmă erau și alte persoane. Ei nu se certau, ei doar vorbeau normal. A înțeles pe urmă că Muravschii este dator lui Știrbu cu suma de 90 000 lei, dar nu știe de la ce are așa datorie. Pe ***** o cunoaște ca săteancă, iar pe ***** nu-l cunoaște. În timpul convorbirilor acestea, ***** nu era la fața locului. Discuția la care a fost martor, a avut loc în centrul satului, dar nu în deal la Cetate. A auzit că, Muravschii dădea bani la procente, și dacă nu întorceau banii la timp, Muravschii le lua casa din procente. A auzit atunci că, Știrbu l-a întrebat pe Muravschii când ai de gând să-mi întorci datoria de 90 000 lei (f.d.71, vol. II);

- **declarațiile martorului *******, care fiind audiată în instanța de fond a declarat că, pe inculpatul Muravschii Ion și partea vătămată ***** , îi cunoaște, ca fiind consăteni din satul ***** , menționând că în toamna 2018, se afla la cetatea din satul ***** , raionul Orhei, unde se afla și ***** , și alte persoane, cu toții vindeau poamă. Muravschii s-a apropiat de Știrbu și la întrebat dacă vinde poamă, la ce Știrbu a răspuns că da, ca să-ți dau banii, la ce Muravschii a răspuns tu mie banii mi i-ai dat, dar hârtie, nu ai. La care Știrbu i-a zis lui Muravschii să-și caute de treabă. La acel moment între Muravschii și Știrbu nu s-a iscat vreun conflict. La acel moment nu l-a întrebat pe Știrbu despre problema dintre ei, dar apoi l-a întrebat și Știrbu i-a spus că i-a dat lui Muravschii suma de 90 000 lei, și că el nu i-a întors încă. Pe ***** îl cunoaște, și în acea zi era și el, deoarece vindea poamă în apropierea lor, și el la fel a auzit cazul. În preajma locului, sunt două magazine și la acel moment lucrau ambele (f.d.72, vol. II);

- **declarațiile martorului *******, care fiind audiată în prima instanță a relatat că pe inculpatul Muravschii Ion îl cunoaște vizual doar, iar pe partea vătămată ***** îl cunoaște ca consăteni. În toamna anului 2018, se afla în deal la "cetate" din satul ***** și vindea poamă. Lângă ei era ***** , ***** și Muravschii Ion. Muravschii Ion s-a apropiat de ***** și l-a întrebat „Ce, vinde-ți poamă?”. La care ***** a spus că da, iar Muravschii Ion a spus că „vinde, vinde, că eu bani ți-am dat dar nici o foaie nu ți-am scris asupra acestor bani”. După care ea s-a ferit și a plecat. A auzit că purtau discuții despre careva bani, dar ce sumă nu cunoaște. Muravschii Ion trecuse atunci pe la cetate din treacăt, dorea să cumpere cred că poamă. ***** a auzit la fel discuția ce o purtau Muravschii Ion cu ***** . De ***** la acea dată s-a apropiat doar Muravschii Ion. Nu ține minte exact cu ce mașină a venit Muravschii Ion din motiv că, el traversase strada (f.d.74, vol. II);

- **declarațiile martorului *******, care a declarat că pe inculpatul Muravschii Ion nu îl cunoaște, iar pe partea vătămată ***** îl cunoaște, fiind în relații bune, menționând că în luna decembrie 2017, înainte de Crăciun, ***** trebuia să plece la Germania și ea voia prin el să trimită un colet soțului. În acea zi a chemat taxiul și a fost la ei ca să dea acest colet. Înapoi la întoarcere, ***** cu Zina au luat-o cu

mașina lor. În drum spre casa ei, au oprit la o casă, nu ține minte casa, unde Zina i-a dat ceva lui ***** și a văzut cum ***** i-a transmis lui Muravschii Ion careva bani. Acești bani erau într-o pungă. Știe doar că, Zina i-a transmis un pachet cu bani lui ***** și când acesta a intrat înapoi în mașină era fără pachet. După ce s-a urcat ***** în mașină au dus-o acasă. Ulterior Știrbu Zina i-a comunicat că în acel pachet erau acești bani despre care merge vorba, și că era o sumă mai mare și au fost destinați pentru procurarea unui lot de pământ. Din mașină nu auzea ce discutau ***** cu Muravschii Ion. ***** când a intrat înapoi în mașină, nu ține minte să fi vorbit ceva cu soția Zina, deja ulterior sigur că au vorbit. Persoana care s-a întâlnit ***** era de gen masculin și nu poate să dea alte descrieri despre acea persoană. Persoana care este în sala de judecată nu poate comunica dacă este el sau nu, l-a văzut doar o singură dată în viață. ***** unde s-a stopat atunci la acea persoană, a fost prin centrul satului, ea locuiește puțin mai departe, lângă școală (f.d.81, vol. II);

- **declarațiile martorului *******, care în instanța de fond a relatat că pe inculpatul Muravschii Ion și pe partea vătămată ***** îl cunoaște, fiind consăteni. În anul 2016, a venit acasă de peste hotare, și având o sumă de bani care dorea să o pună în bancă la procente. Ulterior, s-a întâlnit cu Muravschii Ion care i-a spus că nu e bine de pus bani în bancă. La fel i-a comunicat că, cunoaște un om care vrea să procure la el un pământ și că el are nevoie de acești bani. Astfel, peste câteva zile l-a telefonat Muravschii Ion și i-a spus că ***** este de acord să împrumute bani de la el. Peste câteva zile, împreună cu soția sa, Stela Focșa, și Muravschii Ion s-au dus la ***** , având în geantă o sumă de bani. În bucătărie, soția și Știrbu, Zinaina, a scris recipisă că ***** a împrumutat de la el 100.000 lei pe un termen de 6 luni cu 18% anual. Pe recipisă s-au semnat: ***** și ***** , Muravschii Ion, soția Stela Focșa și deja el. El a scos banii din geantă și ***** i-a numărat față de toți și i-a transmis acești bani lui Muravschii Ion, pentru pământul în cauză. Muravschii Ion a luat bani de la ***** și le-a pus în geantă. Stând la masă, ***** a zis că se străduie mai repede să întoarcă banii. El i-a comunicat că nu va fi acasă, că trebuie să plece la Sankt-Petersburg la lucru și că acești bani și procentele să-i de-a lui Muravschii Ion. Toții au fost de acord cu această înțelegere. Peste câteva săptămâni a fost la Muravschii Ion și i-a comunicat să nu uite să primească banii și procentele. Muravschii Ion i-a propus să scrie o recipisă precum că, va primi procente de la el. Prin această recipisă, care singur a eliberat-o și prin care se confirmă că el a primit procentele pe prima lună, și pentru ca ulterior ***** să se semneze când dă bani și deja Muravschii Ion să confirme acești bani. Recipisa dată a fost la ideea lui Muravschii Ion. După ce a scris recipisa, a plecat peste hotare. Când s-a întors peste 6 luni, Muravschii Ion i-a dat suma de 1500 lei și recipisa eliberată anterior. Tot atunci a înțeles că Știrbu Andrei refuză să întoarcă datoria. Împreună cu Muravschii Ion au plecat Știrbu

Andrei, unde era numai soția acestuia, care le-a comunicat că peste o lună. Însă, datoria nu a fost întoarsă și el s-a adresat în instanța de judecată. În instanța de judecată, ***** a comunicat că i-a întors lui Muravschiu Ion bani în sună de 90.000 lei, și pentru câteva luni procentele. La fel i-a fost comunicat că are o înregistrare audio și martori care poate să confirme acest lucru. Însă, Muravschiu Ion a negat acest fapt.. Ulterior, s-a mai întâlnit cu ***** și acesta îi spunea că i-a transmis banii lui Muravschiu Ion. Judecata s-a finisat în anul 2019, și prin hotărârea judecătorească ***** a fost obligat să-i restituie 127000 lei. Când se afla peste hotare, Muravschiu Ion i-a comunicat că ***** a achitat doar puțin din procentele. Cu ***** nu a avut discuții, și l-a lăsat pe Muravschiu Ion să se clarifice cu el. Suma de bani agonisită de peste hotare când revenise în anul 2016, era de 300 000 lei. Banii erau în lei, dolari și ruble. Bani lui ***** i-a transmis personal în casa lui ***** . Pe perioada cât s-au înțeles cu ***** , a fost ca procent 1500 lei pe o lună, și doar acești bani i-a primit la întoarcere de peste hotare. În instanța de judecată l-a reprezentat avocatul Boris Dariiev. După ce a aflat că bani au fost transmis șui Muravschiu Ion, au apărut mai multe semne de întrebări, însă ultimul a negat acest fapt. A auzit prin sat că, ***** a dat careva bani, dar nu cunoaște dacă este adevărat. Muravschiu Ion nu i-a comunicat că ***** a vrut să achite suma de 40 000 lei. Din toate acestea a înțeles că, ei doi vor să îi confişte banii și consideră că Muravschiu Ion nu a primit bani de la ***** . După toate acestea nu mai are încredere în Muravschiu Ion. Nu cunoaște despre banii puși în bancă de către Muravschiu Ion (f.d.82, vol. II);

- **declarațiile martorului *******, care a declarat instanței că pe Muravschiu Ion îl cunoaște, fiind rude, soția sa, fiind verișoară cu mama soacra, iar pe ***** îl cunoaște din sat, ca consăteni. Referitor la caz poate relata că, în luna aprilie – mai 2016, împreună cu soțul ***** au plecat la ***** acasă, unde soțul ia- dat acestuia mulți bani, erau bancnote de 50 și mai mari. Muravschiu Ion a găsit persoana cui urma să-i împrumute bani la procentele, adică pe ***** . Soția lui ***** a scris recipisa că soțul ei a împrumutat bani de la ***** pe un termen de 6 luni. Ea nu știa pentru ce au fost împrumutași bani. Totodată, ***** a spus că va întoarce banii mai repede. Posibil soții Știrbu trebuiau să cumpere pământ pe banii împrumutași. Muravschiu Ion i-a dat banii soțului, ei s-au dus în mașină și a văzut ca ultimul nu vine după ei. Atunci soțul l-a chemat pe Muravschiu Ion să vină cu ei. Apoi, soțul a intrat cu Muravschiu Ion în ogradă și când s-a întors, soțul nu mai avea bani la el. Soțul cu Muravschiu Ion s-au înțeles referitor la procentele și termen, toate detaliile nu le cunoaște. Din spusele soțului, a înțeles că era vorba de 100 000 lei, care urmau să fie transmiși ca împrumut, ea personal a văzut cum aceștia au numărat banii, era o sumă mare de bani. Din câte a înțeles, soțului trebuia să-i achite câte 1500 lei pe luna ca procentele. Cunoaște cu certitudine că în prima lună, soțului i s-a achitat 1500 lei. Soțul l-a rugat pe Muravschiu Ion sa ia

procentele de la *****, posibil în ea nu avea încredere, că nu știe lumea din sat, nici ea personal nu a vrut să i-a banii, nu a avut interes să i-a banii personal în mână. După ce trecuse o lună de zile de la împrumut, presupune ca ***** i-a dat lui Muravschiei Ion suma de 1500 lei ca procent, dar nu cunoaște dacă a fost scrisă recipisă. Nu cunoaște dacă ***** a mai achitat bani lunar, sau a restituit suma integral, soțul nu i-a comunicat nimic. Crede că ***** urma să restituie toată suma lui Muravschiei Ion, cât și plățile lunare. În perioada cât soțul era plecat peste hotare, nu ține minte ca ***** să fi dat bani lui Muravschiei Ion. Cunoaște că a fost pe rol un dosar civil privitor la banii împrumutați lui *****, care așa și nu au fost restituiți. Cu ***** a vorbit doar atunci când a fost cu soțul să-i împrumute banii, dar de atunci nu au mai comunicat. Nu cunoaște despre faptul că ***** i-a transmis suma de 90 000 lei lui Muravschiei Ion, ca ulterior ultimul să-i transmită banii soțului. Doar a auzit de cei 1500 achitați de *****, personal nu a văzut, aceasta a fost prin anul 2016. ***** personal i-a comunicat despre acei 1500 lei, că Muravschiei Ion a perceput suma de 1500 lei, când el nu era acasă. Practic toată familia nu au relații bune cu Muravschiei Ion, din motiv că acesta le-a găsit un om dubios, care nu-i de încredere, adică pe *****, ultimul a promis că va restitui banii la timp dar nu a făcut-o. Crede că Muravschiei Ion nu putea să trișeze, el este un om de încredere. Nu l-a întrebat pe Muravschiei Ion de bani, trebuie pe soț de întrebat, ea nu cunoaște. Nu cunoaște câți bani ***** i-a dat soțului *****. Anterior, au mai împrumutat bani la oameni, dar nu așa sume mari. Muravschiei Ion a spus că Știrbu vrea să cumpere pământ dar nu are bani, din ce motiv ei i-au împrumutat bani lui Știrbu. Muravschiei Ion nu i-a dus în eroare și nu i-a minciunit. Cunoaște că ***** a vorbit cu *****, la care ultimul i-a răspuns urât și l-a amenințat. Aceasta a fost când ei s-au întâlnit în sat. În anii 2016-2017, soțul ***** i-a comunicat că a vorbit cu ***** și ultimul categoric i-a spus că refuză să întoarcă banii și procentele (f.d.88, vol. II).

De asemenea, vinovăția inculpatului Muravschiei Ion integral este confirmată și prin probele materiale administrate în instanța de fond și verificate prin citire în instanța de apel, și anume:

- copia contractului de împrumut nr. 3174/2016 din 15 martie 2016, prin care se confirmă că SA "Corporația de Finanțe Rurală" i-a acordat lui *****, un împrumut în sumă de 107 000 lei (f.d. 43 - 45, vol. I);

- copia contractului de vânzare-cumpărare a terenurilor nr. 5043 din 20 aprilie 2017, prin care se confirmă că Ion Muravschiei i-a vândut Zinaidei Știrbu mai multe terenuri cu destinație agricolă (f.d.19 - 21, vol. I);

- copia contractului de vânzare-cumpărare a terenurilor nr. 5036 din 20 aprilie 2017, prin care se confirmă că Ion Muravschiei i-a vândut Zinaidei Știrbu mai multe terenuri cu destinație agricolă (f.d. 22 -23, vol. I);

- copia hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 25 martie 2019, prin care a fost dispusă încasarea în mod solidar de la ***** și ***** în beneficiul lui ***** , a datoriei în sumă de 98 500 lei, dobânda de întârziere în mărime de 19567 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 7042 lei (f.d.24-28, vol. I);

- copia titlului executoriu nr. 2-2013/2017 din 25 martie 2019, emis și eliberat de către Judecătoria Orhei, sediul Central la 20.02.2020 (f.d.41, vol. I);

- copia încheierii nr. 120-479-2020 emisă de executorul judecătoresc Victoria Țarnă, la 21 februarie 2020, de primire spre executare a documentului executoriu nr. 2-2013/2017 din 25 martie 2019, emis și eliberat de către Judecătoria Orhei, sediul Central și intentarea procedurii de executare (f.d.40, vol. I);

- procesul-verbal de confruntare din 01 septembrie 2021, potrivit căruia între partea vătămată ***** și bănuitul Muravschi Ion (f.d.245-246, vol. I);

- informația cu numărul 32641 din 17 mai 2021 parvenită de la instituția financiară „FinComBank” SA, potrivit căruia la 23 decembrie 2017, Muravschi Ion a efectuat operațiunea de suplinire a depozitului în sumă de 90 000 lei (f.d.201, vol.I);

- extrasul din cont nr. 2021 din 12 mai 2021, prin care se confirmă că instituția financiară „FinComBank” SA, a încasat de la Muravschi Ion, în numerar mijloace bănești în baza contractului nr. 4214980510967 în sumă de 90 000 lei (f.d.202, vol.I);

- ordinul de încasare a numerarului nr. 59642 din 23 decembrie 2017, prin care se confirmă că, de către instituția financiară „FinComBank” SA, sucursala nr. 5 Orhei, în baza contractului nr. 4214980510967, au fost încasate de la Ion Muravschi în numerar mijloacele bănești în sumă de 90 000 lei (f.d.203-204, vol. I);

- copia cererii de deschidere a contului prin care se confirmă că Muravschi Ion la 23 decembrie 2017 a solicitat să-i fie deschis un cont de depozit pe termen de 6 luni pentru perioada de la 23 decembrie 2017 până la 23 iunie 2018, cu mărimea ratei dobânzii de 2,25%, precum și să-i fie încasată în contul depozitului deschis suma în mărime de 90 000 lei, de a transfera suma depozitului după expirarea termenului în contul nr. 225910500141919/498 (f.d.205, vol. I);

- procesul-verbal din 29 august 2020 de examinare a înregistrării audio cu denumirea STE-001, care are durata de 06:17 și mărimea de 103 MB, stocată pe suportul informațional de tip CD, potrivit căruia în secvența audio este discuția: întâi a două persoane de gen feminin; apoi, persoana de gen feminin (*****) – bună ziua domn Ion. Ce nu șezi acasă? auzi domn Ion, eu vreau să, știi că atunci când ți-am adus banii ceia? am vrut scrisoare; persoana de gen masculin (Ion Muravschi) – da, persoana de gen feminin (*****) - că atunci Andrei se grăbea, n-o putut, nu avea timp, că ți-a dat banii ceia, să faci scrisoare, cum facem, noi?

persoana de gen masculin (Ion Muravschii) - el s-o sunat, parcă o zis că se sună, cu Vasea, ... eu, eram de față, eu am zis, ... eu am sunat azi lui avocat, și mi-o spus, că nu scrie nică, că merge procesul până când; persoana de gen feminin (*****) – păi bine, noi am aflat de proces, după ce s-au dat banii matale, înțelegi cum e situația?; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – știu, că eu am sunat lui, că iaca ne-o adus așa parale; persoana de gen feminin (*****) - și banii ții i-am datat, vrem nu vrem; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – da, dar în judecată era dat; persoana de gen feminin (*****) - păi bine, dar ce strigăte; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – da, ascultă-mă Irișca, eu, avocatul îl ascult, el cică, не подписывай ничего пока, все, și eu tac, că dacă...; persoana de gen feminin (*****) – păi, da, dar hârtia asta nu-i de acuma, îi de atuncea, mata înțelege; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – păi da, îs încurcate chestiunile acestea cu, da, eu amuș mă lămuresc; persoana de gen feminin (*****) – pentru că, înțelegi mata, aici așa, puțin ne-am grăbit, da zic, dăm banii cei care ne-am înțeles, ne întâlnim, discutăm și mai este, și... pe urmă rupem citația; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – pe urmă, s-o scris la magnetofon, ... da ce, eu nu i-am furat, mi-o dat, amu lăsam așa chestiunea, o zis așa; persoana de gen feminin (*****) – care magnetofon, atunci când s-o dat banii?; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – da, că mo scris cu gramofon; persoana de gen feminin (*****) – doamne ferește, dapu am spus că se duce în deplasare; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – eu nu zic nică, eu cer scuzare, dute la America, cum zici tu; persoana de gen feminin (*****) – da, dar acolo și eu sunt indicată în lista ceia... mai departe ce urmează, nu înțeleg?; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – o să fie judecata; persoana de gen feminin (*****) – eu înțeleg, și...?; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – și atunci ne lămurim cu tăte noi, trebuie să sie, că ea de amu merge,, trebuie să dăie în Monitorul Oficial; persoana de gen feminin (*****) – noi, pur și simplu, nu cerem mai departe să fie, mai departe trebuie să înțelegem cum, tăte celea ce mai avem pe capul nostru, dar banii ceia noi vii i-am dat, pentru asta noi vrem...; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – eu te stimez, tare eu am crezut că, eu am auzit că, chestia s-o lungit; persoana de gen feminin (*****) – da, chestia s-o lungit, dar mata știi din ce cauză s-o lungit; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – trebuie, trebuia de făcut omenește, știi iaca cum, sunt cuvinte blânde și sunt cuvinte trăsnete, el s-o adresat cu mine ca cu un parazit, ca cum, știi așa, are a lui greșeli în viață, mata poate ești altfel la haracter, dar el are un haracter tare rău, eu deamu; persoana de gen feminin (*****) – eu nu-i rău, el îi așa mai iute, așa să zi zicem mai спыльчевый, ca fiecare om; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – eu te cred, nu pot duce... trebuie să socotim, că fiecare are...; persoana de gen feminin (*****) – nu dar știți că atunci când v-am adus, atunci pe 23 banii, era zi joi, eu țin minte tare ghini; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – eu nu știu, că eu peste o zi i-am pus

la b., la păstrare și așa că ei stau așa și nimeni nu umblă întrânșii; persoana de gen feminin (*****) – nu, dar am în vedere că, știți că am în vedere, că dumneavoastră ne-ați chemat, parcă vă văd, nu se grăbea atunci, să vorbim, hai să discutăm, să rezolvăm problema mai departe, doar ai văst ce problemă?; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – eu te înțeleg, mie așa ni-o lămurit, că ***** i-o lăsat lui доверенность la avocat, că eu nici nu mă amestec în deliile astea, avocatul are доверенность și; persoana de gen feminin (*****) – da, dar banii i-am dat matala, cum așa?; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – asta, lasă-i să fie aicea, cum o zis avocatul, sunt proceduri acolo, care trebuie să meargă și apoi ne lămurim și gata, nu-s probleme; persoana de gen feminin (*****) – și cum dar, până la asta, nu ne dați asta până la judecată; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – nu, nu dau распискэ la nică; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – da până la judecată, dute la America, vină înapoi, și făți treaba tă; persoana de gen feminin (*****) – da amu merge procesul de pregătire, să nu am vre-o problemă; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – eu i-am zis că ea vrea să se ducă la America, el o zis, lasă să se ducă, nu, nu, nu, o zis las-o să se ducă că хозяйинул este aici; persoana de gen feminin (*****) – în loc rămâne; persoana de gen masculin (Ion Muravschii) – da, el rămâne și gata, eu îți spun omenește, îți lămuresc matala, dacă eu fac lucru ista... pierd mai mult; persoana de gen feminin (*****) – da nu ai ce pierde, aici trebuie înțelegere numai și să vedem ce mai este. Bine, hai, la revedere dar (f.d.150-151, vol. I).

Colegiul penal, examinând și apreciind totalitatea actelor și documentelor administrate în cursul urmăririi penale, cercetate în cadrul ședințelor de judecată de prima instanță și analizate în ansamblu și de instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 101 Cod de procedură penală, reține că acestea au fost obținute cu respectarea riguroasă a normelor procesuale, fiind caracterizate prin pertinentă, concludentă și utilitate.

În concluzie, Colegiul penal atestă că declarațiile apărării privind nevinovăția lui Muravschii Ion în comiterea faptelor penale incriminate se combate prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată, și anume, prin declarațiile părții vătămate și a martorilor, precum și probelor scrise cercetate în ședința de judecată.

Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, care este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergente între declarațiile părții vătămate, a martorilor și probele scrise care ar trezi dubii nu sunt reținute.

În această operă, Colegiul penal reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în coroborare cu dreptul la un apel efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în

principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei*, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol, instanța de apel reține că apelantul nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni imperioase ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației oferită de prima instanță.

Urmare celor expuse, Colegiul penal conchide că solicitarea inculpatului Muravschii Ion privind emiterea unei sentințe de achitare nu și-au găsit confirmarea la judecarea acesteia, lipsind temeieri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea constatării vinovăției acestuia în comiterea infracțiunilor incriminate.

În acest sens, Colegiul penal apreciază că declarațiile părții vătămate și a martorilor care au fost oferite sub jurământ, și fiind avertizații de răspunderea penală pentru refuzul de a face declarații sau darea declarațiilor false (art. 312-313 Cod penal), sunt consecutive, logice, se coroborează atât între ele, cât și se confirmă prin celelalte probe pe dosar, iar odată ce nu au fost stabilite careva circumstanțe, care pune la îndoiala credibilitatea acestor declarații, instanța de apel le apreciază ca veridice și, respectiv, admisibile.

Subsecvent, în concordanță cu cele expuse, Colegiul reține că și informația obținută la faza urmăririi penale din declarațiile părții vătămate și martorilor în coroborare cu celelalte mijloace materiale de probă, nu infirmă concluziile instanței în susținerea vinovăției inculpatului și în argumentarea existenței faptei, precum și nu trezesc alte versiuni sau inadvertențe la caz, fiind apreciate de instanță în ansamblu cu alte probe și pe care nu le consideră drept decisive în acest scop.

În aceste condiții, Colegiul ține să menționeze, că nerecunoașterea vinei de către inculpat instanța de apel o apreciază ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale, spre deosebire de declarațiile părții vătămate și a martorilor, care răspund penal în baza art. 312-313 Cod penal pentru darea declarațiilor mincinoase sau refuzul de a da declarații.

În continuarea acestui deziderat, planează aserțiunea că, în declarațiile persoanei acuzate de săvârșirea unei infracțiuni mereu există un subiectivism firesc, fiind tentată să nu spună tot ce cunoaște sau să denatureze adevărul în interesul personal, astfel fiind necesare în mod obligatoriu probe suplimentare în susținerea declarațiilor acestuia, probe care în prezenta cauză nu au fost prezentate.

Afirmațiile inculpatului Muravschiei Ion, precum că suma de 90 000 lei, care a fost depozitată în contul bancar la 23.12.2017, a obținut-o în rezultatul înstrăinării mijlocul de transport de model „GAZ 2410”, a/f 1989, Colegiul penal le apreciază ca fiind lipsite de substanță obiectivă. Or, după cum rezultă din adeverința seria TC 0074955, eliberată de IP Agenția Servicii Publice la 20.01.2023, se constată cu certitudine că mijlocul de transport „GAZ 2410”, a/f 1989 a fost înregistrat cu dreptul de proprietate după Muravschiei Ion la 26.10.2011, iar la 12.11.2014, acest mijloc de transport nominalizat a fost reînmatriculat cu drept de proprietate după altă persoană, cu eliberarea nr. de înmatriculare IL BL 847.

În atare circumstanțe, Colegiul penal constată că din momentul înstrăinării automobilului și până la data deschiderii contului bancar a trecut mai bine de 3 ani, iar Muravschiei Ion nu a oferit instanței careva explicații plauzibile referitor la deschiderea contului de depozit bancar în momentul apariției litigiului între martorul ***** și partea vătămată ***** și martorul *****.

Mai mult ca atât, din conținutul declarațiilor părții vătămate ***** și martorilor ***** și ***** se atestă faptul că anume la data de 23.12.2017, partea vătămată ***** a transmis inculpatului Muravschiei Ion, la domiciliul acestuia, suma de 90 000 lei.

Indirect, faptul transmiterii sumei respective de către partea vătămată ***** se confirmă prin conținutul înregistrărilor audio a discuțiilor purtate între inculpatul Muravschiei Ion și martorul *****, primul recunoaște faptul primirii sumei de 90 000 lei în contul stingerii datoriei acumulate în baza litigiului ce se află pe rolul instanței judecătorești, inclusiv, faptul că suma respectivă, peste o zi a depus-o în bancă la păstrare, unde nu o să umble nimeni până la finisarea procesului civil, *inter alia* inculpatul la insistența martorului de a întocmi o recipisă cu privire la primirea banilor de la partea vătămată ***** , a menționat că ***** a lăsat „доверенность” la avocat și acesta i-a spus să nu semneze nimic.

În subsidiar, Colegiul penal constată că faptul transmiterii de către partea vătămată ***** a unei sume de bani inculpatului Muravschiei Ion se confirmă și prin declarațiile martorilor ***** , ***** , ***** și ***** , care în unison au confirmat că în toamna anului 2018, fiind lângă cetatea din localitatea ***** , între primii doi a avut loc un conflict referitor la o sumă de bani, iar Muravschiei Ion i-a reproșat părții vătămate că nu are nicio dovadă de transmitere a banilor.

Aceste circumstanțe, oferă credibilitate declarațiilor părții vătămate ***** și martorilor ***** și ***** referitor la restituirea către Muravschiei Ion a sumei de 90 000 lei în luna decembrie 2017, sumă pe care acesta la 23.12.2017 o depune în contul de depozit deschis la instituția financiară „FinComBank” SA în baza contractului nr. 4214980510967, or, este puțin probabil ca partea vătămată să fi

cunoscut despre prezența anume a acestei sume de bani și intenția inculpatului de a-i depune în bancă.

Consecvent, Colegiul penal relevă că dezacordul apelantului cu sentința instanței de fond este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de judecată a apreciat probele și circumstanțele cauzei. Însă, împrejurările enunțate supra denotă în mod concludent că instanța de fond nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de apelant, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că a avut loc fapta de săvârșirea căreia a fost învinuit inculpatul, că această faptă a fost săvârșită de inculpat, fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, fiind constatată vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii, iar solicitarea formulată prin cererea de apel nu poate fi admisă.

Astfel, contrapunând faptele stabilite în urma analizei probelor administrate la componența de infracțiune stabilită de art. 190 alin. (1) Cod penal, Colegiul penal conchide că, vinovăția inculpatului Muravschii Ion în săvârșirea faptelor incriminate a fost *dovedită dincolo de orice dubiu rezonabil*.

În continuare, examinând *ex officiu* prin prisma art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală hotărârea primei instanțe în latura individualizării pedepsei, Colegiul penal conchide că prima instanță în mod eronat a dispus liberarea lui Muravschii Ion de la executarea pedepsei penale în temeiul art. 2 alin. (1), (3) și (4) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în coroborare cu art. 107 Cod penal.

În fortificarea acestei soluții, Colegiul penal statuează că prescripția este o cauză obiectivă de înlăturare a pedepsei penale și operează *ope legis*, indiferent de voința inculpatului, în timp ce amnistia este un act de clemență al statului și are un caracter excepțional și se aplică doar răspunderii penale neprescrise.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că instanța inferioară în mod eronat a aplicat actul de amnistie, fără a verifica cu prioritate împlinirea termenului de prescripție al răspunderii penale, care după cum s-a iterat supra operează pe deplin drept, iar ca urmare a intervenirii acesteia, se stinge dreptul statului de a stabili răspunderea penală și de a aplica pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea comisă, stingându-se totodată și obligația infractorului de a mai suporta consecințele săvârșirii infracțiunii (răspunderea penală).

În acest context, Colegiul penal relevă că în conformitate cu prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu **liberarea de pedeapsă** în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al **expirării termenului de prescripție**.

Potrivit art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către

procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile prescripției de tragere la răspundere penală.

În conformitate cu art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal (în vigoare la data comiterii infracțiunii), persoana se liberează de răspundere penală dacă *din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare*.

Alin. (2) al aceleași norme indică că, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și pînă la data rămîinerii definitive a hotărîrii instanței de judecată.

Implicit, Completul penal notează că deși prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, pentru modificarea unor acte normative, au fost operate mai multe modificări la art. 60 Cod penal.

Totuși, instanța de apel subliniază că potrivit art. 10 Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. **(2)** Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Respectiv, în privința inculpatului Muravschi Ion urmează a fi aplicat termenul de prescripție stabilit de Codul penal la momentul săvârșirii infracțiunii.

La fel, urmează a se reține că în temeiul rigorilor art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.

Din interpretarea sistemică a normei art. 190 alin. (1) Cod penal (în vigoare pînă la modificările din 07.09.2024) reiese că, aceasta este pasibilă sancțiunii în formă de amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani.

În același context, Colegiul penal scoate în evidență că prescripția tragerii la răspundere penală reprezintă un tip de liberare de pedeapsă penală pentru o infracțiune datorită trecerii, în anumite condiții, a unui anumit interval de timp de la data săvârșirii ei.

Justificarea prescripției este strâns legată de rațiunea represiunii penale și, de aceea, după trecerea unui timp îndelungat de la săvârșirea infracțiunii, aplicarea pedepsei devine inefficientă în raport cu scopul pedepsei penale. Prevenția generală nu se mai realizează fiindcă rezonanța socială a faptei scade considerabil, iar infractorul, asupra căruia planează tot timpul amenințarea pedepsei, se poate îndepărta.

Concomitent cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală se stinge și dreptul statului de a stabili răspunderea penală și de a aplica pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea comisă, stingându-se totodată și obligația infractorului de a mai suporta consecințele săvârșirii infracțiunii (răspunderea penală).

La fel, Colegiul penal conchide că în conformitate cu art. 89 alin. (1) Cod penal, prin liberare de pedeapsa penală se înțelege eliberarea persoanei care a săvârșit o infracțiune de la executarea reală, parțială sau totală, a pedepsei penale pronunțate prin hotărârea instanței de judecată, iar prin liberarea de răspundere penală, în conformitate cu prevederile art. 53 coroborat cu art. 60 din Codul penal, se susține teza stingerii dreptului statului de a mai pedepsi și a obliga infractorul să suporte consecințele faptei sale.

Astfel, raportând normele de drept la circumstanțele de fapt a cauzei, Colegiul penal consideră necesar ca Muravschi Ion să fie liberat de pedeapsa penală în baza art. 190 alin. (1) Cod penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală, or, infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor ușoare, iar din momentul comiterii faptei – 23.12.2017, până la adoptarea prezentei decizii a expirat mai mult de 5 ani.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal statuează că în privința inculpatului Muravschi Ion sunt aplicabile prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, în coroborare cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal în vigoare la data comiterii infracțiunii).

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge apelul suplimentar al avocatului Liliana Bînzari în interesele inculpatului Muravschi Ion ca fiind depus peste termen și de a admite apelul avocatului Boris Dariiev în interesele inculpatului Muravschi Ion declarat împotriva sentinței Judecătorei Orhei, sediul Central din 27 aprilie 2023, din alte motive decât cele invocate, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a acesteia în latura pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în sensul descris supra.

În conformitate cu prevederile art. art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. a) și pct. 2), 417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

DECIDE :

Apelul suplimentar al avocatului Liliana Bînzari în interesele inculpatului Muravschi Ion declarat împotriva sentinței Judecătorei Orhei, sediul Central din 27 aprilie 2023, se respinge ca fiind depus peste termen.

Apelul avocatului Boris Dariiev în interesele inculpatului Muravschii Ion declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27 aprilie 2023, prin care Muravschii Ion fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, se admite, din alte motive decât cele invocate, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a sentinței în cauză în latura pedepsei, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Muravschii Ion recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, în conformitate cu art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal (în vigoare la data comiterii infracțiunii) și art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, se liberează de pedeapsa penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei integrale pronunțat public și decizia integrală înmănată/ expediată părților la 05.02.2026.

Președintele ședinței:

Judecător:

Judecător: